

**İmanmoldayeva Bahitýjamal'ın «6D020100-Felsefe» uzmanlığı üzerinde
PhD derecesi için hazırlanan "Nesillerin sürekliliği fenomeni, ulusal kimliğin
korunmasında en önemli faktördür: sosyo-felsefi analiz" konulu tez
çalışmasına yurtdışı danışmanın
REFERANSI**

Günümüzde ulusal kimliği koruma ve güçlendirme sorunu toplumdaki en ciddi sorunlardan biridir. Uygarlık sahasındaki her ülke, bağımsızlığını korumak ve güçlendirmek için devletin iç hayatında millî kimliğini muhafaza etme çabasındadır. Küreselleşme çağında, ulusal kimliğini kaybetmeden, babalardan çocuklara miras kalan asıl geleneğimizi unutmamak gereklidir. Bu bakımdan dünyanın birçok halkın ve ulusunun ulusal kimlik için çabaladığı bir dönemde, önemli konuyu felsefi bir bakış açısıyla incelemek çok önemlidir. Bu nedenle bu araştırma çalışması, ulusal kimliğin korunmasında en önemli faktör sayılan nesillerin sürekliliği fenomeni sorununa sosyo-felsefi yönde araştırmaya adanmıştır.

Tez çalışmasının amacı – nesillerin sürekliliği yoluyla ulusal kimliğin oluşum mekanizmalarının bilimsel ve uzmanlık açısından kapsamlı araştırma.

Doktora tezin amaç ve hedeflerine göre, tez giriş, üç bölüm ve sekiz ilgili paragraf, sonuç ve kaynaklar listesinden oluşmaktadır. Tezin ana içeriği bilimsel-teorik-metodolojik sırayla farklılık gösterir. Araştırma çalışmalarında ortaya çıkan problemler özellikle değerlidir ve yeterince ifşa edilmiştir. Yazar dile hakim, geniş bir veri tabanına sahip, tez çalışmasında teorik temellerin yanı sıra uygulamalı sonuçlar da var.

"Nesiller sürekliliği ve ulusal kimlik kavramlarının incelenmesinin teorik-metodolojik temelleri" başlıklı **birinci bölümde** tez yazarı, sorunun ideolojik-teorik temellerinin ve gelişme eğilimlerinin karşılaştırmalı bir analizini yapıyor ve anlamını ortaya koyuyor. Nesillerin sürekliliği kavramının anlamsal-mantıksal, sosyo-kültürel ve felsefi temellerini analiz eder.

"Ulusal kimliğin nesillerin sürekliliği ile korunmasının içeriği ve anlamı" başlıklı **ikinci bölümde**, tez yazarı nesillerin sürekliliği ve ulusal kimliğin tarihsel ve sosyal yönlerini sınıflandırmıştır.

Ulusal kimlik araştırmasının temelini oluşturan yazar, «süreklilik», «sürekli», «nesil» ve onunla ilişkili genetik kavramların, yani genellik, tutarlılık, akrabalık, kolektivizm vb. felsefi içeriğine genel bir bakış sunarak, çalışılan konuya ilgili anlayışını dile getirdi.

Ayrıca, nesillerin sürekliliği yoluyla ulusal kimliğin oluşum mekanizmalarının sistematizasyonuna ve tarihsel-sosyal, psikolojik ve politik-ideolojik temellerinin açıklanmasına da degeinmiştir.

"Kazakistan'da ulusal kimliğin nesillerin sürekliliği temelinde korunması ve geliştirilmesi için modern sosyal ve değer temelli kurallar" başlıklı **üçüncü bölümde**, tez yazarı Kazak halkın ulusal kimliğinin tarihsel temellerini,

nesillerin sürekliliği yoluyla çökürtlülüğe dayalı ulusal kimliğin korunmasının yönünü araştırmış.

Tez çalışmasında araştırmacı, modern bilimde iyi bilinen Batı metodolojik yaklaşımlarını, özellikle etnosebolizm, yapılandırmacılık yöntemlerini, her bilimsel sonucun gerekçelendirilmesinde ve kanıtlanmasında yüksek derecede kullanabildi. Ayrıca sinerjik yaklaşım, felsefi hermeneutik ve fenomenoloji, karşılaştırmacılık ve psikanaliz ve tarihsel-felsefi yöntemler yaygın olarak kullanılmaktadır. Bu nedenle, araştırma çalışmasının geçerliliği ve kanıtı, sürdürülebilir metodolojik ve teorik konumlarla belirlenir.

Tezin ana bulguları ve sonuçları çeşitli düzeylerde bilimsel seminerlerde, bilimsel-uygulamalı konferanslarda sunuldu ve yayınlandı. Doktora öğrencisi, Scopus dergilerinde yayınlanan 3 makale dahil olmak üzere 16'dan fazla bilimsel makale yayınlamıştır.

B.Z.İmanmoldayeva doktora tezinde insan varlığının her döneminde geçerli olan ulusal kimliğin korunmasında önemli bir faktör olan nesiller sürekliliği fenomenini sosyo-felsefi bir bakış açısıyla kapsamlı bir şekilde inceledi. Tezin araştırma konusunun geniş kapsamına rağmen, yazar sorunun özünü ortaya koydu ve geçerli bulgular ve sonuçlar çıkardı.

B.Z.İmanmoldayeva'nın: «Nesillerin sürekliliği fenomeni, ulusal kimliğin korunmasında en önemli faktördür: sosyo-felsefi analiz» konulu doktora tezinin içeriği, felsefe alanındaki bilimsel tez araştırması gerekliliklerine ve kurallarına tamamen uygundur, bu nedenle, Imanmoldaeva Bakıtyjamal Zamanhankzyzy 6D020100-"Felsefe" uzmanlığında Felsefe Doktoru (PhD) derecesini almayı hak ettiğine inanıyorum.

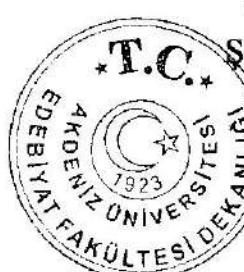
Yurtdışı danışmanı:

Türkiye, Antalya

Akdeniz Üniversitesi

Prof. Dr.

Sahin Filiz

11.05.2023

**«6D020100 – Философия» мамандығы бойынша философия докторы
(PhD) дәрежесіне іздену үшін ұсынылған Иманмoldаева Бақыттыжамал
Заманханқызының «Ұрпактар сабактастығы феномені - ұлттық
бірегейлікті сактаудың маңызды факторы: әлеуметтік-философиялық
талдау» тақырыбындағы диссертациялық жұмысына шетелдік
ғылыми көңесшінің**

ШІКІРІ

Бұгінгі таңда ұлттық бірегейлікті сактау және оны нығайта тұсу мәселесі қоғамдағы күрделі проблемалардың бірінен саналады. Өркениет өрісіндегі әрбір ел өзінің дербестігін сактап қалу, нығайту үшін мемлекеттің ішкі өмірінде ұлттық бірегейлігін сактауга ұмтылады. Жаһандану дәуірінде ұлттық болмысты жоғалтпай, бабадан балаға мирас болып жалғасқан ата дәстүрді ұмытпаған аbzal. Осы орайда әлемдегі көптеген халықтар мен ұлттар ұлттық бірегейлікке ұмтылып отырған кезенде, қойылып отырған көкейкесті мәселені философиялық тұрғыдан зерделеудің маңызы зор. Сондықтан аталған зерттеу жұмысы ұлттық бірегейлікті сактаудың маңызды факторы болып табылатын ұрпактар сабактастығы феномені мәселесін әлеуметтік-философиялық тұрғыда зерттеуге арналған.

Зерттеу жұмысының мақсаты – ұлттық бірегейліктің ұрпактар сабактастығы арқылы қалыптасуының тетіктерін ғылыми-сараптамалық тұрғыда кешенді түрде зерттеу.

PhD докторлық диссертация жұмысы мақсаты мен міндеттеріне және қысынына сай диссертация кіріспеден, үш бөлім мен соған сәйкес сегіз параграфтан, қорытындыдан, пайдаланылған әдебиеттер тізімінен тұрады.

Диссертацияның негізгі мазмұны ғылыми теориялық-әдіснамалық тұрғыда бірізділігімен ерекшеленеді. Зерттеу жұмысында қойылған мәселелер ерекше құнды және олар жете ашылған. Автордың тілі жатық, деректік негізі кен, теориялық негіздемен қатар, қолданбалық нәтижелері де барышылық.

«Ұрпактар сабактастығы мен ұлттық бірегейлік концепттерін зерттеудің теориялық-әдіснамалық негіздемелері» атты бірінші тарауда диссиденттің мәселенің идеялық-теориялық негіздері мен даму үрдістерін салыстырмалы талдау жасап, мәнін ашады. Ұрпактар сабактастығы түсінігінің семантикалық-логикалық, әлеуметтік-мәдени және философиялық негіздеріне талдаулар жасаған.

«Ұрпактар сабактастығы арқылы ұлттық бірегейлікті сактаудың мазмұны мен мәні» деген екінші тарауда диссиденттің ұрпактар сабактастығы мен ұлттық бірегейліктің тарихи-әлеуметтік қырларын жіктең көрсеткен. Автор ұлттық бірегейлік туралы зерттеулерді негізге алғып, «сабактастық», «сабактасу», «ұрпак» және оған қатысты генетикалық ұғымдарға, атап айтқанда, қауым, ізбасарлық, туыстық, бір негізден тарау, ұжымшылдық т.б.

философиялық мазмұнына шолу жасай келе, зерттелуші тақырыпқа өзіндік түсінігін білдірген. Сонымен қатар, ұлттық бірегейліктің ұрпактар сабактастығы арқылы қалыптасуының тетіктерін жүйелеп, оның тарихи-әлеуметтік, психологиялық және саяси-идеологиялық негіздерін ашуға жан-жақты тоқталған.

«Ұрпактар сабактастығы негізіндегі Қазақстандағы ұлттық бірегейліктің сақталуы мен дамуының заманауи әлеуметтік-құндылықтың бағдарлары» атты үшінші тарауда диссертант қазақ халқының ұлттық бірегейленуінің тарихи негіздерін, мультикультурализм негізіндегі ұлттық бірегейлікті ұрпактар сабактастығы арқылы сақтаудың бағыттарын зерттеген.

Диссертациялық жұмыста ізденуші қазіргі уақыттағы ғылымдағы белгілі батыстық әдіснамалық тәсілдерді басшылықта алған, атап айтқанда этносимволизм, конструктивизм тәсілдерін диссертациялық еңбектің әрбір ғылыми нәтижесінің негізделуі мен дәйектелуінде жоғары дәрежеде қолдана білген. Сонымен қатар, синергетикалық тәсіл, философиялық герменевтика мен феноменология, компаративистік мен психоанализ, тарихи-философиялық әдістер де кең түрде пайдаланылған. Сондықтан зерттеу жұмысының негізділігі және дәлелділігі орнықты әдіснамалық және теориялық ұстанымдармен анықталады.

Диссертацияның негізгі тұжырымдары мен қорытындылары әртүрлі деңгейдегі ғылыми семинарларда, ғылыми-практикалық конференцияларда баяндалып, жарық көрді. Диссертант 16-дан астам ғылыми мақалалар жарық көріп, оның ішінде 3 мақаласы Scopus журналдарында жарияланды.

Б.З.Иманмолдаева диссертациялық жұмысында адамзат болмысының барлық уақытында өзекті болатын ұлттық бірегейлікті сақтаудың маңызды факторы болып табылатын ұрпактар сабактастығы феноменін әлеуметтік-философиялық тұрғыда кешенді түрде зерттеген. Диссертациялық жұмыс тақырыбының зерттеу аясының ауқымдылығына қарамастаң, автор мәселенің мәнін ашып, дәлелді тұжырымдар мен қорытындылар жасаған.

Б.З.Иманмолдаеваның: «Ұрпактар сабактастығы феномени - ұлттық бірегейлікті сақтаудың маңызды факторы: әлеуметтік-философиялық талдау» тақырыбындағы диссертациясының мазмұны философия мамандығы бойынша ғылыми диссертациялық зерттеулерге қойылатын талаптар мен ережелерге толық сәйкес келеді, сондықтан Иманмолдаева Бақыттыжамал Заманханқызы 6D020100 - «Философия» мамандығы бойынша философия докторы (PhD) дәрежесін алуға лайық деп есептеймін.

Шетелдік ғылыми кеңесші:

Ақтөріз университеті, профессор, PhD
Түркия Республикасы (Анталия қ.)

11.05.2023.

Шахин Филиз